

Kalastusoikeuden luovuttaminen ammattimaisille kalastajille lupakaudelle 2026 - 2030

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 32

Viitasaaren kaupunginhallitus 25.01.2021 § 19
609/003/2020

Kuntalaisaloite.fi -palveluun on 6.10.2020 luotu oheismateriaalin mukainen aloite Viitasaaren kaupungille. Kyseisen kuntalaisaloitteen vastuuhenkilö on 9.11.2020 ilmoittanut, että aloitteen korvaa kehittämissyhtiö Witaksella 6.11.2020 pidetyssä tilaisuudessa laadittu esitys Viitasaaren ammattikalastajien yritystoiminnan edellytysten parantamisesta.

6.11.2020 laaditun esityksen mukaan kaupunkia pyydetään vuokraamaan omistamiensa kiinteistöjen vesialueiden verkkoluvat ammattikalastajille vastikkeettomasti viiden vuoden määräajalle. Esitystä perustellaan seuraavasti:

- Verkkolupien määrän lisäämisellä varmistetaan vesistöjen kalakantojen säilyminen ja kehittyminen, kun järvestä pyydystetään ruokakala ja jäljelle jää kantojen lisääntymistä edistävät kannat.
- Ammattikalastajalla on tällöin edellytykset investoida kalustoon sekä kehittää elinkeinotoimintaa nykyistä huomattavasti paremmin pitkäjänteisesti, kun luvat ovat käytössä useamman vuoden
- Kuluttajille saadaan nykyistä enemmän lähiruokaa
- Viitasaaren kaupungilla on tällöin samanlainen käytäntö kuin muilla julkisilla toimijoilla tässä asiassa, kuten Metsähallituksella.

Oheismateriaali:

- Metsähallituksen kaupallisen kalastuksen lupahaku vuosille 2020-2024

Viitasaaren kaupungilla on osuuksia yhteensä 15 eri jakokunnassa. Osuudet ovat pääsääntöisesti pieniä alle 5 % jaolla, mutta Muikunlahden jakokunnassa on 28,31 % osuus. Jakokunnat ja niiden kaupungin osuudet ovat oheismateriaalina.

Nykytilanteessa kaupunki toimii osakaskunnassa osakkaan asemassa. Kaupunki voi käyttää osuuttaan siten kuin osakaskunta kokouksessaan päättää. Päätökseen sisältyy tavallisesti yksilöity pyydysmäärä ja vuosimaksun suuruus. Kun kaupunki on suorittanut kokouspäätöksen mukaisen maksun osakaskunnalle se voi kalastuslain mukaisesti halutessaan luovuttaa tätä omaa kalastusoikeuttaan vastikkeellisesti tai vastikkeetta edelleen.

Metsähallitus antaa ammattikalastajille kalastusoikeutta ja he ostavat sitten osakashintaiset pyydysmerkit osakaskunnilta. Metsähallitus luovuttaa kalastusoikeuttaan vain siinä tilanteessa, kun hakija ei saa lupaa osakaskunnalta.

Tekninen toimi selvitti erilaisia käytäntöjä kaupungeissa, joilla on hallussa kalastusoikeuksia erilaisissa vesialueissa. Aloitetta myös käsiteltiin kalatalouskeskuksen, maanmittauslaitoksen ja jakokunnan edustajan kanssa yhteisen näkemyksen saamiseksi.

Tekninen toimi lausuntonaan toteaa, että "kaupunki on jakokunnissa osakkaan asemassa ja pääsääntöisesti osakkuus on alle 5 %. Kaupungin

omistamiin jakokuntiin pystyy ostamaan kalastusoikeuksia alueelta ja kalastusmahdollisuuksia on tarjolla kuntalaisille tarpeeksi.

Kaupunki voi luovuttaa kaupalliseen tarkoitukseen kalastusoikeuttaan niin ettei kuntalaisten kalastusoikeudet tai osakaskuntien toiminta häiriinny. Tekninen toimi ehdottaa kaupungin kalastusoikeuden luovutuksen periaatteiksi alla olevat periaatteet:

- Lupa myönnetään ELY-keskuksen kaupallisen kalastajan rekisteriin kuuluville. 1. ryhmän kaupalliset kalastajat ovat etusijalla lupien saannissa suhteessa 2. ryhmän kalastajiin.
- Lupa haetaan kirjallisesti 2-5 vuoden välein. Luvan hakemisesta tiedotetaan kotisivuilla ja paikallislehdissä. Lupia voidaan myöntää myös hakuajan päätyttyä, jos kalastusoikeutta on jäljellä.
- Luvan saajan on ennen kalastuksen aloittamista lunastettava osakaskunnan kalastuslupa ja niitä vastaavat pyydysmerkit osakaskunnalta sekä noudatettava osakaskunnan sääntöjä.
- Kaupunki ei luovuta tilaan kuuluvaa muutoksenhakuoikeuttaan eikä puhe- ja äänivaltaa luvan saajalle osakaskunnan kokouksissa.
- Kaupunki luovuttaa osuuksiaan kaupallisen kalastukseen enimmillään 50 % omista osuuksistaan.

Oheismateriaali:

- Muistio Witaksella pidetystä tilaisuudesta 6.11.2020
- Jakokunnat ja niiden kaupungin osuudet

Lisätiedot: Teknisen toimen toimialajohtaja Juho Tenhunen, puh. 044 459 7380, juho.tenhunen@viitasaari.fi

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki luovuttaa kalastusoikeuttaan ammattimaisille kalastajille alla olevien periaatteiden mukaisesti:

- 1) Lupa myönnetään ELY-keskuksen kaupallisen kalastajan rekisteriin kuuluville. 1. ryhmän kaupalliset kalastajat ovat etusijalla lupien saannissa suhteessa 2. ryhmän kalastajiin;
- 2) Lupa haetaan kirjallisesti 3 vuoden välein. Luvan hakemisesta tiedotetaan kotisivuilla ja paikallislehdissä. Lupia voidaan myöntää myös hakuajan päätyttyä, jos kalastusoikeutta on jäljellä;
- 3) Luvan saajan on ennen kalastuksen aloittamista lunastettava osakaskunnan kalastuslupa ja niitä vastaavat pyydysmerkit osakaskunnalta ja noudatettava osakaskunnan sääntöjä;
- 4) Kaupunki ei luovuta tilaan kuuluvaa muutoksenhakuoikeuttaan eikä puhe- ja äänivaltaa luvan saajalle osakaskunnan kokouksissa; sekä
- 5) Kaupunki luovuttaa osuuksiaan kaupallisen kalastukseen enimmillään 50 % omista osuuksistaan.

Kaupunginhallitus valtuuttaa teknisen lautakunnan tekemään hakuprosessiin liittyvät käytännön järjestelyt ja päätökset.

- - -

Kaupunginjohtaja täsmensi keskustelun kuluessa päätösehdotusta kohdan osalta kokouksessa seuraavasti:

- 1) Lupa myönnetään ELY-keskuksen kaupallisen kalastajan rekisteriin kuuluville paikallisille kalastajille/1. ryhmään kuuluvat kaupalliset kalastajat ovat etusijalla lupien saannissa suhteessa 2. ryhmän kalastajiin;

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki luovuttaa kalastusoikeuttaan ammattimaisille kalastajille alla olevien periaatteiden mukaisesti:

- 1) Lupa myönnetään ELY-keskuksen kaupallisen kalastajan rekisteriin kuuluville paikallisille kalastajille/1. ryhmään kuuluvat kaupalliset kalastajat ovat etusijalla lupien saannissa suhteessa 2. ryhmän kalastajiin;
- 2) Lupa haetaan kirjallisesti 3 vuoden välein. Luvan hakemisesta tiedotetaan kotisivuilla ja paikallislehdissä. Lupia voidaan myöntää myös hakuajan päätyttyä, jos kalastusoikeutta on jäljellä;
- 3) Luvan saajan on ennen kalastuksen aloittamista lunastettava osakaskunnan kalastuslupa ja niitä vastaavat pyydysmerkit osakaskunnalta ja noudatettava osakaskunnan sääntöjä;
- 4) Kaupunki ei luovuta tilaan kuuluvaa muutoksenhakuoikeuttaan eikä puhe- ja äänivaltaa luvan saajalle osakaskunnan kokouksissa; sekä
- 5) Kaupunki luovuttaa osuuksiaan kaupalliseen kalastukseen enimmillään 50 % omista osuuksistaan.

Kaupunginhallitus valtuuttaa teknisen lautakunnan tekemään hakuprosessiin liittyvät käytännön järjestelyt ja päätökset.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote tekninen lautakunta, teknisen toimen toimialajohtaja, kuntalaisaloitteen vastuhenkilö, Witas Oy

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 32

Kalastuksen lupahausta vuosille 2020-2024 on kaupunginhallitus päättänyt 25.1.2021 § 19. Tekninen toimi on 19.4.2021 päivätyllä kuulutuksella julistanut haettavaksi Viitasaaren kaupungin kalastusoikeuksia kaupunginhallituksen edellä mainitun päätöksen mukaisesti. Kaksi ammattikalastajaa ilmoittivat tuolloin kiinnostuksensa kaupungin osuuksiin. Teknisen toimen toimialajohtaja päätti 3.5.2021 § 3 viranhaltijapäätöksellään myöntää kaupungin kalastusoikeuksia kyseisille kalastajille.

Oheismateriaali:

- Kuulutus 19.4.2021
- Teknisen toimen toimialajohtajan viranhaltijapäätös 3.5.2021 § 3

Eräluvut.fi-palvelussa ilmoitetaan kohdassa ajankohtaiset kuulutukset seuraavaa:

”Vuosille 2020–2024 myönnettyjen lupien voimassaoloaika on jatkettu 31.12.2025 saakka. Seuraava haku vuosille 2026–2030 järjestetään vuoden 2025 aikana. Lupahakuprosessissa tullaan hyödyntämään uutta sähköistä lupahakujärjestelmää. Sähköisestä lupahausta järjestetään julkinen kuulutus ja siitä tullaan tiedottamaan myös Eräluvut.fi-palvelussa.

Mahdollisia vapaita kaupallisen kalastuksen vesiä ja lupia voi kuitenkin tiedustella hakuajojen ulkopuolella kalastuksen erityisasiantuntijoilta, joiden yhteystiedot löytyvät alta.

Hakulomakkeet ja ohjeet

Kaupallisen kalastuksen lupia haetaan jatkossa sähköisesti. Päivitämme ohjeet tälle sivulle ennen seuraavaa hakuuakaa.”

Lisätiedot: Kunnossapitopäällikkö Ari Köngäs, 040 626 1794, ari.kongas@viitasaari.fi

Päätösehdotus	Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää jatkaa 3.5.2021 § 3 viranhaltijapäätöksellä myönnettyjen kalastuslupien voimassaoloaikaan vuoden 2025 loppuun saakka.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Oikaisuvaatimus
Toimenpiteet	Ote kunnossapitopäällikkö

Kaupunginhallitus 09.03.2026 § 50
78/14.01.00/2025

Viitasaaren kaupungin ammattimaisille kalastajille myönnetyt luvat kaupungin osuuksista on haettava uudelleen. Yleisen käytännön sujuvuuden vuoksi on hyvä, että lupia voi hakea ajalle 2026-2030 (5 vuotta) kerrallaan. Sama viiden vuoden sääntö on voimassa valtion vesien kaupallisilla kalastusluvilla.

Kaikki valtion vesien kaupallisen kalastuksen luvat ja vuokrasopimukset myönnetään 3–5 vuodeksi kerrallaan. Lupien haku toteutetaan Enontekiöllä, Inarissa ja Utsjoella kolmen vuoden välein ja muualla Suomessa viiden vuoden välein. Luvat voidaan myöntää vain ELY-keskuksen kaupallisen kalastajan rekisteriin kuuluville luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille.

Kaupungin luvat haetaan erikseen kuten aiemminkin, mutta luvat olisivat kestoaltaan 5 vuotta.

Myöntämisen periaatteet:

- 1) Lupa myönnetään ELY-keskuksen kaupallisen kalastajan rekisteriin kuuluville paikallisille kalastajille/1. ryhmään kuuluvat kaupalliset kalastajat ovat etusijalla lupien saannissa suhteessa 2. ryhmän kalastajiin;
- 2) Lupa haetaan kirjallisesti 5 vuoden välein. Luvan hakemisesta tiedotetaan kotisivuilla ja paikallislehdissä. Lupia voidaan myöntää myös hakuajan päätyttyä, jos kalastusoikeutta on jäljellä;
- 3) Luvan saajan on ennen kalastuksen aloittamista lunastettava osakaskunnan kalastuslupa ja niitä vastaavat pyydysmerkit osakaskunnalta ja noudatettava osakaskunnan sääntöjä;
- 4) Kaupunki ei luovuta tilaan kuuluvaa muutoksenhakuoikeuttaan eikä puhe- ja äänivaltaa luvan saajalle osakaskunnan kokouksissa; sekä

- 5) Kaupunki luovuttaa osuuksiaan kaupallisen kalastukseen enimmillään 50 % omista osuuksistaan.

Kalastuslupien hausta kuulutetaan paikallislehdessä ja Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla. Hakemukset käsitellään elinympäristön ja asumisen palvelualueella.

Lisätiedot: Kunnossapitopäällikkö Ari Köngäs, 040 626 1794, ari.kongas@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää valtuuttaa elinympäristön ja asumisen lautakunnan palvelualueelta kunnossapitopäällikön myöntämään kaupallisille kalastajille Viitasaaren kaupungin kalastusoikeuksia viranhaltijapäätöksellä em. ehtojen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: kunnossapitopäällikkö, elinympäristön ja asumisen lautakunta, kuulutus